

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool De Waaier te WATOU

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 20719
Instelling Vrije Basisschool De Waaier
Directeur Ingrid VERDONCK
Adres Moenaardestraat 12 - 8978 WATOU
Telefoon 057-38.83.08
Fax 057-38.83.08
E-mail vbswatou@kbrp.be
Website www.dewaaierwatou.be

Bestuur van de instelling VZW Katholieke Basisscholen Regio Poperinge
Adres Bruggestraat 14 - 8970 POPERINGE

Scholengemeenschap VZW Katholieke Basisscholen Regio Poperinge
Adres Bruggestraat 14 - 8970 POPERINGE

CLB Vrij CLB Poperinge
Adres Rekhof 22 - 8970 POPERINGE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 25/02/2013; 26/02/2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 26-02-2013
Datum bespreking verslag met de instelling 27-03-2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Johan Lamote
Teamleden Annemarie Desmyttere
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	11
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	12
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	12
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Professionalisering	14
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	14
4.2 Evaluatie	14
4.2.1 Evaluatiepraktijk	14
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	16
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	17
6.1 Wat doet de school goed?	17
6.2 Wat kan de school verbeteren?	17
6.3 Wat moet de school verbeteren?	17
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	18
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	18
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	18

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool De Waaier is gelegen in het landelijke Watou vlakbij de grens met Frankrijk. De school organiseert zowel kleuter als lager onderwijs. In de kleuterschool zijn er permanent twee groepen van jongste en oudste kleuters. De groep van de oudste kleuters kan deeltijds worden opgesplitst. In de lagere afdeling zijn er drie graadsklassen. De directeur, die tevens zorgcoördinator is, en een deeltijdse leerkracht bieden extra-ondersteuning aan de klassen. Zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling wordt lichamelijke opvoeding gegeven door een bijzondere leermeester.

Tijdens deze schooldoorlichting werden zowel in de kleuterafdeling als in de lagere afdeling de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie onderzocht. Ook de evaluatiepraktijk en de deskundigheidsbevordering maakten deel uit van het onderzoek.

De kleuterafdeling voldoet aan haar inspanningsverplichting met betrekking tot het nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie. De leerkrachten plannen hun aanbod vooral op basis van een neteigen plannings- en ordeningsinstrument. Zij bewaken of alle ontwikkelingsaspecten evenwichtig en voldoende aan bod komen. Een selectie van leerplandoelen ondersteunt het doelgericht handelen. Ontwikkelingslijnen, hoekenfiches, streefwoordenschat, begrippenlijsten en afspraken over kalenders en pictogrammen bevorderen de gradatie in en over de groepen heen. Het taalvaardigheidsonderwijs is sterk uitgewerkt en de school beschikt over eigentijdse materialen. De doordachte klasinrichting, de keuze en de aankleding van de verschillende speelwerkplekken voldoen aan alle voorwaarden om goed kleuteronderwijs te kunnen inrichten. De ontwikkeling van de kleuters wordt opgevolgd met een breed scala van observaties, een functioneel schooleigen kindvolgsysteem en genormeerde tests.

Ook in de lagere afdeling voldoet de school voor Nederlands en wereldoriëntatie. Voor Nederlands vertrouwt de lagere afdeling op het gebruik van een onderwijsleerpakket voor de toepassing van het leerplan en de realisatie van de eindtermen Nederlands. De beide leerjaren in de eerste graad volgen afzonderlijk de opbouw van de methode. Steunend op een lange traditie van een stevig uitgebouwde vorm van contractwerk, kiest de school er voor om vanaf de tweede graad één onderwijsleerpakket voor de gehele klas binnen deze werkvorm aan te bieden. Voor spelling en taalbeschouwing wordt per leerjaar echter voorzien in een gradueel aanbod dat aansluit bij de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerlingen. De combinatie van de aanwezige leerkrachtvaardigheden samen met het doordachte contractwerk, een doorgedreven differentiatie in werk- en groeperingsvormen, differentiatie in instructie, ondersteuning, verwerking en evaluatie of inschakeling van een ambulante leerkracht, leiden voor de domeinen luisteren, spreken, lezen en schrijven, tot een evenwichtig aanbod op maat van de verschillende leerjaren in elke klas. De keuze van de school om het gehele aanbod van Nederlands aan te bieden via contractwerk creëert een veelheid aan kansen tot actief leren, zelfstandig werk, interactief samenwerken en een doelgerichte integratie van ICT. De eerstelijnszorg binnen de klas is zowel preventief als remediërend sterk uitgebouwd. Het aanbod voor Nederlands plaatst taal als middel tot communicatie centraal, en sluit hiermee aan bij de uitgangspunten van zowel de eindtermen als van het leerplan van dit leergebied.

Ook het leergebied wereldoriëntatie voldoet. De voorbije jaren heeft de school afgetoetst in welke mate de gehanteerde methode toelaat om de leerplandoelen te realiseren. Deze oefening leidt voor het huidige schooljaar tot een verhoogde aandacht voor verkeersopvoeding. De leerkrachten leveren een inspanning om wereldoriëntatie werkelijkheidsgericht aan te bieden. Er is aandacht voor actieve werkvormen en voor samenhang met Nederlands, muzische vorming en ICT. Het leergebied wereldoriëntatie kan nog verder worden versterkt door een meer leerplan gerelateerde evaluatiepraktijk en bijhorende rapportering. Ook dient de school er op toe te zien dat in alle klassen de noodzakelijke tijd- en ruimteaders aanwezig zijn als functionele ondersteuning voor de ontwikkeling van het tijd- en ruimtebesef. Wegens de wisselende inhouden, eigen aan de methode, dient de school uit te klaren met welke frequentie ze de oefening om de nagestreefde doelen in kaart te brengen, zal herhalen.

De school besteedt veel aandacht aan de evaluatie van de leerlingen. In de kleuterafdeling gebeurt dit op

basis van een schooleigen kindvolgsysteem en een aantal genormeerde toetsen. De op deze manier ontstane beeldvorming laat toe om risicokleuters tijdig te ontdekken en zo nodig gericht te ondersteunen. In de lagere afdeling heeft de evaluatiepraktijk nog groeikansen. Dit geldt zeker voor muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende eindtermen. Voor wereldoriëntatie kan de school investeren in een meer leerplangerichte evaluatie. Daarnaast kan de school de vormen van brede evaluatie die nu gebeuren op klasniveau proberen te vertalen naar het schoolniveau. Tenslotte kan de school haar rapporteringspraktijk enten op de vernieuwde rapporteringspraktijk.

De leerkrachten, zowel individueel als in team, staan open voor professionalisering. Dit gebeurt via individuele nascholing, pedagogische studiedagen, op personeelsvergaderingen en in werkgroepen. De school is er nog maar beperkt aan toe om een nascholingsbeleid te laten vertrekken vanuit een duidelijke behoeftebepaling en koppeling aan de schooleigen prioriteiten.

Een gedreven schoolleiding en een competent team maken hier samen school. De school streeft er naar haar kwaliteit te bewaken en stelselmatig te verhogen. De onderwijsinspectie vertrouwt er op dat deze dynamiek zich in de toekomst verder zet en dat het proces van interne kwaliteitszorg verder wordt verdiept. Deze schooldoorlichting wordt afgesloten met een gunstig advies.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Er is aandacht voor een aanbod voor de verschillende domeinen. De thematische aanpak bevordert de samenhang met andere leergebieden.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. Alle domeinen van het leergebied krijgen voldoende kansen in een krachtige speel- en leeromgeving.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum	Voor de doelenselectie bij de uitgebreide en verzorgde planning van hun thema's
Onderwijsaanbod	hanteren de leerkrachten een dubbel referentiekader. Enerzijds is er een
Referentiekader	netspecifiek instrument waarbij het aanbod geordend wordt in
Planning	ontwikkelingsdomeinen en ontwikkelingsaspecten. Anderzijds selecteren de
Evenwichtig en volledig	leerkrachten voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie ook een
Samenhang	aantal leerplandoelen. Dit leidt tot een voldoende breed aanbod om de
Brede harmonische vorming	ontwikkelingsdoelen voor deze leergebieden in voldoende mate na te streven.
Actief leren	

De leerkrachten bewaken of de verschillende ontwikkelingsdomeinen en – aspecten in voldoende mate en op evenwichtige wijze aan bod komen. Waar nodig sturen ze het aanbod bij.

Het team ontwikkelt fiches voor allerlei terugkerende activiteiten en rituelen waarbij relevante ontwikkelingsaspecten en leerplandoelen worden geselecteerd. Recent startten de teamleden ook de ontwikkeling van hoekenfiches. Zowel de ontmoetings- als de hoekenfiches hebben aandacht voor de ontwikkeling van een rijk milieu en bieden mogelijkheden en kansen tot observatie en begeleiding van kleuters. Alle planningsdocumenten zijn functioneel en leiden tot een aanbod dat aansluit bij de leeftijdsgebonden ontwikkeling van de kleuters.

De thematische werking zorgt voor een natuurlijke samenhang tussen de verschillende leergebieden. De leerkrachten zoeken actief naar interesses van kleuters bij de keuze en de invulling van de thema's. Foto's op de website, de weekbrief en het heen en weerschrift stimuleren de ouderbetrokkenheid.

Streefwoordenschat per thema en een gradueel opgebouwde begrippenlijst ondersteunen het talig aanbod. Tijdens het dagelijkse kringmoment slagen de leerkrachten er in om de kleuters tot actieve interactie te laten komen. Bij de oudste kleuters is er binnen de thema's op planmatige wijze aandacht voor de ondersteuning van de ontwikkelende geletterdheid. Er zijn duidelijke afspraken

over de graduele opbouw van kalenders, symbolen en pictogrammen

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De klasinrichting, de keuze en de rijke en werkelijkheidsgerichte aankleding van de verschillende speelwerkplekken gebeuren doordacht en zijn afgestemd op de aanwezigheid van kleuters van verschillende leeftijden. De hoekenwerking schept kansen om de kleuters in verschillende ervaringssituaties te laten functioneren. De combinatie van een sterke planning en een weloverwogen klasinrichting maken de kleuterklassen tot een krachtige leer- en ontwikkelingsomgeving.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leerkrachten besteden veel aandacht aan de observatie van de kleuters. Dit gebeurt op verschillende niveaus. In hun dagdagelijkse notities observeren de leerkrachten de kleuters heel breed met aandacht voor zowel cognitieve als socio-emotionele aspecten. In allerlei observatielijsten worden specifieke elementen uit veelal de taal-, denk- en fijnmotorische ontwikkeling genoteerd.

Om te komen tot een volledige beeldvorming van elke kleuter ontwikkelde de school een eigen kindvolgsysteem. Dit kindvolgsysteem is opgebouwd volgens dezelfde ordening als het ontwikkelingsplan dat de school hanteert. Het kindvolgsysteem werkt op twee niveaus: een algemene screening van alle ontwikkelingsdomeinen en een meer gerichte en specifieke screening voor risicokleuters. Vanuit het kindvolgsysteem wordt ook onmiddellijk een link gelegd met mogelijke interventies om gedetecteerde ontwikkelingsachterstand gericht te remediëren. In het kindvolgsysteem heeft de taalontwikkeling een duidelijke plaats.

Naast de eigen observaties wordt de beeldvorming aangevuld met een aantal genormeerde testen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De school beschikt over een zorgvisie waarbij de klasleerkracht de eerste verantwoordelijke voor de eerstelijns hulp blijft. De leerkrachten vullen deze opdracht plichtsbewust in. De klaswerking heeft een sterk preventief karakter. Deze basiszorg voorkomt bij de meeste kleuters ontwikkelingsmoeilijkheden. Uit de planningsdocumenten blijkt systematisch een planmatige en doelgerichte aandacht voor een gedifferentieerd aanbod voor de verschillende leeftijden in de combinatieklassen. De vele observaties leiden tot interventies op zowel het niveau van een bijsturing van het aanbod als tot op het niveau van de individuele kleuter. Voor een aantal kleuters werkt de school samen met externe zorgverstrekkers. Bij de overgang naar het eerste leerjaar is er voldoende informatieoverdracht op het niveau van de leerkrachten. De activiteiten op het niveau van de kleuters zijn eerder beperkt.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. De school levert een grote inspanning voor een onderwijsaanbod op maat, een preventieve basiszorg en de uitbouw van kansen tot actief en zelfstandig leren.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning

De lagere afdeling vertrouwt op het gebruik van een onderwijsleerpakket voor de toepassing van het leerplan en de realisatie van de eindtermen Nederlands. De beide leerjaren in de eerste graad volgen afzonderlijk de opbouw van de

*Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren*

methode. Steunend op een lange traditie van een stevig uitgebouwde vorm van contractwerk, kiest de school er voor om vanaf de tweede graad één onderwijsleerpakket voor de gehele klas binnen deze werkvorm aan te bieden. Voor spelling en taalbeschouwing wordt per leerjaar echter voorzien in een gradueel aanbod dat aansluit bij de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerlingen. De combinatie van de aanwezige leerkrachtvaardigheden samen met het doordachte contractwerk, een doorgedreven differentiatie in werk- en groeperingsvormen, differentiatie in instructie, ondersteuning, verwerking en evaluatie of inschakeling van een ambulante leerkracht, leiden voor de domeinen luisteren, spreken, lezen en schrijven, tot een evenwichtig aanbod op maat van de verschillende leerjaren in elke klas. De keuze van de school om het gehele aanbod van Nederlands aan te bieden via contractwerk creëert een veelheid aan kansen tot actief leren, zelfstandig werk, interactief samenwerken en een doelgerichte integratie van ICT. Allerlei vormen van leespromotie, de deelname aan gedichtendag, de voorleesweek, enz. tonen de aandacht voor een brede harmonische vorming.

Materieel beheer

*Uitrusting
Leermiddelen*

Alle klassen van de lagere afdeling beschikken over voldoende hedendaagse methodes en materialen om het taalonderwijs vorm te geven. De klassen zijn uitgerust met een rijk gevulde klasbibliotheek. De leerlingen kunnen actief en zelfstandig leren en oefenen in een door ICT ondersteunde leeromgeving.

Evaluatie

*Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem*

Alle domeinen van Nederlands worden geregeld geëvalueerd. Dit gebeurt in hoofdzaak op basis van methodegebonden toetsen. Recent werd een afzonderlijke kijkwijzer ontwikkeld voor spreken. Waar noodzakelijk en relevant is er ook bij de evaluatie differentiatie voor de verschillende leerjaren binnen een klas. Daarnaast neemt de school meerdere malen per schooljaar een genormeerde test af voor lezen en spelling. De leerkrachten zien deze toetsen als toetssteen voor hun eigen praktijk en als bijkomend middel om risicoleerlingen te ontdekken. De resultaten van deze genormeerde toetsen worden op leerlingenniveau geanalyseerd en op klasniveau afgezet tegenover de voorgaande schooljaren. De analyse op leerlingenniveau leidt tot gerichte bijsturing en zorginterventies. De vergelijking met de voorgaande leerjaren ziet de school als vorm van interne kwaliteitsbewaking. De school neemt ook deel aan de externe toetsen voor Nederlands van de koepel. De resultaten van deze toetsen worden enkel verzameld en soms gecommuniceerd. De school grijpt deze resultaten nog niet aan om de eigen onderwijskwaliteit te bevragen.

*Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig*

Zowel voor de tussentijdse rapporten als voor het kerst- en zomerrapport kiest de school voor een puntenrapport. Op de tussentijdse rapporten staan in hoofdzaak punten voor de technische taalvaardigheden. Dit is geen reële weerspiegeling van het aanbod en de brede en gevarieerde evaluatie. Het rapport geeft slechts beperkt weer welke vaardigheden de leerlingen beheersen.

Begeleiding

*Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg*

Conform de zorgvisie zijn ook in de lagere afdeling de klastitularissen de eerste verantwoordelijke voor de zorg. De doorgedreven differentiatie zowel tussen de verschillende leerjaren als binnen elk leerjaar, leidt er toe dat het zorgbeleid binnen de klas zowel preventief als remediërend sterk is uitgebouwd. Vanuit een brede evaluatie, frequente en grondige foutenanalyse gebeuren planmatig, gerichte zorginterventies voor risicoleerlingen. In de individuele zorgmap worden

de uitgezette zorgtrajecten bijgehouden en aan de ouders gecommuniceerd. Voor leerlingen met specifieke leerstoornissen voorziet de school in bijzondere ondersteuning of worden compenserende en dispenserende maatregelen vastgelegd.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wereldoriëntatie in voldoende mate. Met aandacht voor alle domeinen van het leergebied streeft de school een brede harmonische vorming na.

Curriculum Onderwijsaanbod Referentiekader Planning Evenwichtig en volledig Samenhang Brede harmonische vorming Actief leren	De lagere afdeling hanteert een onderwijsleerpakket als referentiekader om de eindtermen te realiseren. De voorbije twee jaar toetste de school af in welke mate dit onderwijsleerpakket alle leerplandoelen aan bod laat komen. Uit deze inventaris leidde de school voor het lopende schooljaar als prioriteit een verhoogde aandacht voor verkeersopvoeding af. Ondanks de wisselende inhouden, eigen aan de methode, is het voor de school nog niet uitgeklaard met welke frequentie ze de oefening om de nagestreefde doelen in kaart te brengen, zal herhalen. Vanuit de methode is er evenwichtige aandacht voor de verschillende domeinen van wereldoriëntatie. In de derde graad is op een innovatieve wijze verhoogde aandacht voor het domein techniek. Het team levert inspanningen om vanuit het aanbod wereldoriëntatie samenhang te creëren met de leergebieden Nederlands en muzische vorming, ICT en actualiteit. De keuze van de school om voor wereldoriëntatie in de graadsklassen te werken met een planning voor twee jaar leidt er toe dat sommige leerlingen weinig tijd krijgen voor de ontwikkeling van hun tijd- en ruimtebesef. Ook de graduele opbouw en het functioneel gebruik van de tijd- en ruimtekaarten aan de klaswand vertonen een breuklijn. In alle klassen is voldoende aandacht voor actieve en gevarieerde werkvormen. De schooltuin, leeruitstappen, de stadsklassen en deelname aan projecten ondersteunen aanschouwelijk en werkelijkheidsgericht onderwijs.
Materieel beheer Uitrusting Leermiddelen	De school beschikt over de noodzakelijke leermiddelen om de leerplandoelen te realiseren. De aanwezige ICT-voorzieningen en de digitale borden ondersteunen het aanbod. De school beschikt over een eigen schooltuin.
Evaluatie Evaluatiepraktijk Evenwichtig / representatief Kindvolgsysteem Gericht op bijsturing Leerlingvolgsysteem	De evaluatie van wereldoriëntatie gebeurt op basis van een combinatie van eigen en methodetoetsen. Niet bij alle toetsen is de evaluatie gericht op de minimaal te bereiken doelen of op de achterliggende leerplandoelen. In de praktijk hanteren de leerkrachten naast toetsen andere brede evaluatievormen om opgedane kennis, vaardigheden en attitudes in kaart te brengen. Resultaten uit externe toetsen op het einde van de tweede graad zijn nog geen aanleiding geweest om het onderwijsaanbod bij te sturen.
Rapporteringspraktijk Evenwichtig / volledig	Zowel de tussentijdse als de semestriële rapporten voor wereldoriëntatie zijn een cijferrapport. Uit de rapporten kan niet altijd worden afgelijnd welke domeinen van wereldoriëntatie worden geëvalueerd. De rapporteringspraktijk is geen weergave van de rijke en brede evaluatiepraktijk die vaak ruimer gaat dan de afname van toetsen.

Begeleiding	In de beeldvorming van leerlingen worden de verworven vaardigheden voor
Leerbegeleiding	wereldoriëntatie slechts beperkt meegenomen.
Beeldvorming	
Zorg	

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies,	ja

enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning.

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

Motivering

De school beschikt over een prioriteitenplanning op middellange termijn. De betekenis van deze ligt vooral op beleidsniveau en minder bij het team.

Formeel beschikt de school over een nascholingsplan. Dit plan is echter veeleer een registratie en inventarisatie van gevolgde nascholingen. De teamleden geven aan te kunnen beschikken over het nascholingsaanbod. Ze kunnen naar eigen behoefte intekenen om nascholing te volgen. De school is er nog maar beperkt aan toe om een nascholingsbeleid te laten vertrekken vanuit een duidelijke behoeftebepaling en koppeling aan de schooleigen prioriteiten.

Intern benut de school de pedagogische studiedagen, de personeelsvergaderingen en werkgroepen om gezamenlijke acties voor te bereiden en vorm te geven.

De leerkrachten hebben digitaal toegang tot het schoolwerkplan. Dit schoolwerkplan bevat heel wat documenten en afspraken die de gezamenlijke gelijkgerichtheid (kunnen) ondersteunen. Niet alle documenten zijn echter even actueel of richtinggevend. De grote mate van gelijkgerichtheid in denken en handelen is in vooral het resultaat van traditie en informeel overleg.

Vanuit de scholengemeenschap worden een aantal initiatieven genomen om beginnende leerkrachten te ondersteunen en te coachen.

De school staat open voor samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten.

4.2 Evaluatie

De school staat voor de kwaliteitsbewaking van deze indicator aan het begin van een ontwikkelingsproces.

4.2.1 Evaluatiepraktijk

Motivering

In de kleuterafdeling gebeurt de evaluatie in hoofdzaak op basis van observaties. Dit gebeurt op diverse wijze. De leerkrachten noteren regelmatig losse observaties voor zowel cognitieve als socio-emotionele aspecten. Daarnaast observeren ze in allerlei observatielijsten specifieke elementen uit veelal de taal-, denk- en fijnmotorische ontwikkeling.

De school ontwikkelde een eigen kindvolgsysteem. Dit kindvolgsysteem is opgebouwd volgens dezelfde ordening als het ontwikkelingsplan dat de school hanteert. Het kindvolgsysteem werkt op twee niveaus: een algemene screening van alle ontwikkelingsdomeinen en een meer gerichte en specifieke screening voor risicokleuters. Vanuit het kindvolgsysteem wordt ook onmiddellijk een link gelegd met mogelijke interventies om gedetecteerde ontwikkelingsachterstand gericht te remediëren. Naast de eigen observaties wordt de beeldvorming aangevuld met een aantal genormeerde testen.

In de lagere afdeling gebeurt de evaluatie voor de leergebieden waarvoor een methode wordt gebruikt, in hoofdzaak op basis van de methodegebonden toetsen. De school gaat er van uit dat deze toetsen voldoende dekkend en valide zijn om alle doelen van deze leergebieden te evalueren. Voor wereldoriëntatie worden soms eigen toetsen gemaakt. Niet alle van deze toetsen evalueren de kerndoelen

uit de methode of zijn duidelijk gerelateerd aan doelen uit het leerplan. Ook de evaluatie van muzische vorming en de leergebied overschrijdende eindtermen en sociale vaardigheden is weinig gerelateerd aan het leerplan of de eindtermen. Leerkrachten evalueren intuïtief of vanuit eigen criteria. De leergebiedoverschrijdende eindtermen in verband met leren leren en de ICT-vaardigheden van de leerlingen worden niet systematisch geëvalueerd.

De leerkrachten kunnen illustreren hoe ze binnen bepaalde domeinen van taal, wereldoriëntatie en muzische vorming vormen van brede evaluatie hanteren. Met uitzondering van de recent ontwikkelde kijkwijzer voor spreken, zijn dit waardevolle initiatieven die nog niet op schoolniveau werden getild. De rapportering is een weerspiegeling van de evaluatiepraktijk. De waardevolle vormen van brede evaluatie krijgen nog geen plaats op het rapport. Afspraken op schoolniveau in verband met de rapportering van alle domeinen van muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren en ICT ontbreken nog.

Voor technisch lezen, spelling en aspecten van wiskunde hanteert de school bijkomende genormeerde toetsen. De resultaten worden op leerlingenniveau gebruikt om risicoleerlingen te detecteren. Als vorm van interne kwaliteitszorg worden de resultaten op klasniveau afgezet tegenover de resultaten van vorige schooljaren.

De school neemt ook deel aan de centrale toetsen van de eigen onderwijskoepel. De resultaten worden gecommuniceerd. De school is er nog niet aan toe om deze resultaten aan te wenden als uitgangspunt voor een kritische reflectie op onderwijsprocessen of op het pedagogisch-didactisch handelen op klas- en schoolniveau.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De school wordt geleid door een gedreven directeur. Naast haar opdracht als directeur is zij ook nog zorgcoördinator en heeft ze een beperkte opdracht rond zorg op het niveau van de scholengemeenschap. Als zorgcoördinator reguleert ze de zorg op beleids- en leerkrachtenniveau. Zij organiseert het multidisciplinair overleg en onderhoudt de contacten met ouders en externen. Het participatieve leiderschap, de verschillende werkgroepen en de kleinschaligheid van de school leiden tot een open communicatie en vlotte besluitvormingsprocessen.

De school heeft een traditie in het gelijkgericht denken en handelen. Deze gelijkgerichtheid is deels het resultaat van vroegere visievorming, maar vloeit ook voort uit de kleinschaligheid en de gemoedelijke onderlinge verhoudingen die frequent formeel en informeel overleg mogelijk maken. De school heeft een uitgebreid schoolwerkplan dat kansen biedt om de gezamenlijke doelgerichtheid op school- en klasniveau te bewaken en verder vorm te geven. De school zou er evenwel bij winnen door dit schoolwerkplan eens kritisch te bekijken en na te gaan welke documenten en vroeger gemaakte afspraken nog actueel en effectief richtinggevend zijn. In het kader van interne kwaliteitszorg kan deze oefening de prioriteitenplanning op lange termijn afstemmen op de reële noden van de school en garanderen dat de aanwezige competentie niet verloren gaat.

De school wil stelselmatig haar kwaliteit bewaken en ontwikkelt daartoe al een aantal initiatieven voor interne kwaliteitszorg. De analyse van de resultaten van de toetsen van het leerlingvolgsysteem zijn hierbij illustratief. Deze interne kwaliteitszorg kan nog worden versterkt door dezelfde systematiek toe te passen op andere beschikbare outputgegevens.

In de marge van doorlichting voerde de inspectie een onderzoek naar het talenbeleid van de school. De school heeft een aanzet tot de ontwikkeling van een talenbeleid. Dit blijkt o.m. uit de initiatie Frans vanaf de derde kleuterklas en de permanente aandacht voor het gebruik van Standaardnederlands. De leraren ontplooiën initiatieven om te werken aan talenbeleid vanuit het leergebied Nederlands door o.m. de integratie van de leerlijn 'ontluikende geletterdheid bij kleuters' doorheen de thema's, de doelgerichte keuze van de taalmethode met nauwgezette opvolging van de methodegebonden afspraken en de uitwerking van een kijkwijzer voor spreken in de lagere afdeling. De aandacht voor output bij Nederlands en de daaraan gekoppelde analyses op leerling- en klasniveau (vaak op langere termijn) getuigen van aandacht voor het bijsturen van het talenbeleid. De lestijden die de school ontvangt in het kader van het gelijke onderwijskansenbeleid worden geïntegreerd in de zorgwerking van de school.

De procedure voor de toekenning van het getuigschrift basisonderwijs wordt enkel formeel gevolgd. De onderwijsinspectie gaat er van uit dat de school dit in de toekomst in orde brengt zonder dat hier verdere opvolging bij noodzakelijk is.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De planmatige voorbereiding in de kleuterafdeling met zowel een link naar het ontwikkelingsplan als naar de leerplannen.
- De aandacht voor thema's die aansluiten bij de ontwikkeling en de leefwereld van de kleuters.
- De doordachte organisatie en inrichting van de speelleerplekken in de kleuterklassen, gericht op actief leren.
- De integratie van streefwoordenschat en begrippen in de themawerking.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het kindvolgsysteem, op maat van de school, waarbij een duidelijke en evenwichtige aandacht is voor zowel preventief als remediërend ontwikkelingsgericht werken.
- De doorgedreven differentiatie binnen de graadsklassen die leidt tot aanbod op het niveau van de verschillende leerjaren en aansluit bij de noden van individuele kinderen.
- Het gebruik van diverse werk- en groepeeringsvormen in de lagere afdeling die aanzetten tot zelfstandig en actief leren.
- De eerstelijnszorg in de klassen van de lagere afdeling ondersteund door de zorgleerkracht.
- De waardevolle vormen van brede evaluatie in de klaspraktijk

Wat betreft het algemeen beleid

- Het participatieve leiderschap.
- De gelijkgerichtheid in denken en handelen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De systematiek voor de doelenbewaking voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling vastleggen.
- De permanente bewaking van de aanwezigheid en het functioneel gebruik van passende tijd- en ruimtecadres.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerplangerichte evaluatie voor wereldoriëntatie.
- De evaluatiepraktijk voor muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende eindtermen.
- De rapporteringspraktijk omvormen tot een weerspiegeling van de vele vormen van brede evaluatie die in de praktijk worden gehanteerd.
- Het nascholingsplan enten op een reële behoeftebepaling en / of prioriteitenplanning van de school.

Wat betreft het algemeen beleid

- De analyse van relevante outputgegevens in het kader van de interne kwaliteitszorg.
- De begeleiding van de overgang van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- De procedure in verband met de aflevering van een getuigschrift basisonderwijs correct toepassen.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **kleuteronderwijs** en **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Johan Lamote de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	